

STEVEN ENNA

Een Amsterdamse politieroman

STEVEN ENNA

Een Amsterdamse politieroman

Ellen de Ruiter &
Beer Boneschansker

Ellen de Ruiter & Beer Boneschansker

ISBN: 9789465316154

© Ellen de Ruiter & Beer Boneschansker

Met dank aan: Chris Keulemans, Annie Kloosterboer en

Pepijn van den Belt

Cover: Shutterstock

www.uitgeverijdroomboek.nl

Proloog

Hij zat op de bank en keek naar het grote schilderij dat aan de wand hing. Alles in het beeld herkende hij: de donkere, droevige aarde, de lichtrode lucht met laaghangende wolken en de langgerekte lijnen van de sloten in het landschap.

Hoe vaak had hij niet voor hun huis gezeten en met een stok vette, volle klei van zijn laarzen gestoken? Voor de boerderij lagen lange zwarte stroken land met hier en daar een zilveren streep water die in de greppels of laagtes van het land was blijven staan. Het omgeploegde land oogde leeg en schraal, maar hij wist dat het de beste grond van de hele polder was. Hij had het zelf omgeploegd met de scharen van de wentelploeg, strook na strook, in rechte banen. Hij kon vlotter sturen en strakker ploegen dan zijn broer en ondanks dat hij de jongste was, had vader hem al een “beste” boer genoemd toen hij nog maar acht was. Zo jong reed hij al op de rode McCormick-tractor over het erf om een wagen met bieten te lossen of bracht hij de keerploeg terug naar de akkers.

Net zoals zijn oudere broer had hij voor de landbouwschool gekozen, maar hij was meer zoals zijn vader: die liet ook zijn handen het werk doen. Studeren en stilzitten in een klaslokaal was niks voor hem geweest; hij zat liever op de trekker, ploegde of maakte de schuren schoon. Er was immers altijd wat te doen rondom de grote boerderij. Toen vader en moeder zo kort na elkaar waren overleden, bleef hij achter met zijn broer. Ze hadden zich de eerste jaren onwennig gevoeld en alleen, zonder de sturing van hun vader, maar al snel hadden ze het ritme van de noodzakelijke bezigheden opgepakt. Het veld vroeg om geploegd te worden, om bemesting, om inzaaiing. De gewassen vroegen om oogsten en moesten verkocht worden aan de coöperatie. En dan was er altijd nog meer te doen: reparaties, sloten baggeren of de afscheidingen herstellen. In het weekend gingen ze naar Schagen om bier te drinken met de andere jongens. Ze maakten dan ruzie met hun dronken koppen. Er werd gescholden of een klap uitgedeeld, maar ze gingen altijd weer met de hele ploeg terug naar hun eigen dorp. Hij had wel gemerkt dat langzamerhand de groep uit elkaar viel. Steeds meer jongens kregen verkering, net als zijn broer. Die was inmiddels verloofd en woonde nu met zijn vriendin in het voorhuis van de boerderij. Hijzelf had nog niet veel beleefd met meisjes; hij was er te stil voor, te veel bezig met zijn eigen dingen. Maar nu hij zijn eigen appartement had gebouwd in het voorste gedeelte van de grote schuur, voelde hij dat hij eraan toe was. Hier zou hij willen wonen met het mooiste, het allerbeste meisje van de streek. Hier zouden ze samen

kunnen bouwen aan een nog groter bedrijf dat nog meer aardappels, suikerbieten of kool produceerde en dan zouden ze 's avonds hier tevreden en moe naast elkaar uitkijken over het land terwijl de avond zou vallen. En alles wat ze zagen zou van hen zijn en als het helemaal donker was, zouden ze tevreden naar binnen gaan en zou zij hem liefhebben. Zo zou het gaan.

Woensdag 10 april

Steven Enna had voor zijn doen lang uitgeslapen, tot negen uur. Daarna was hij met ochtendjas en op slippers op de bank gaan zitten om eindelijk de weekendkrant te lezen. Hij hield van de papieren zaterdagkrant; dat dikke pak, met extra katernen erbij, was een vorm van entertainment. Zoveel nieuws en informatie in één keer. De tijd aan jezelf hebben om dat allemaal te lezen, met een goede kop koffie, hoorde tot de dingen die hij plezierig vond. Nu hij alleen woonde, was dat helemaal prettig. Ook al was het woensdag, het voelde alsof het weekend was. Toen hij nog niet gescheiden was, was het weekend juist altijd druk. Zijn zoon moest naar voetbal gebracht worden, er moesten boodschappen gedaan worden en van alles rond en in het huis opgeruimd: tuinafval weggebracht, fietsbanden gerepareerd, de auto gewassen, dat soort dingen. Ze hadden de gewoonte om op zaterdag vroeg op te staan en met z'n allen te ontbijten. Steven bakte dan eieren met spek en daarna ging iedereen zijn taken voor die dag uitvoeren. Nu hij daaraan terugdacht, voelde hij het verlangen naar de gezelligheid op de zaterdagochtend, maar hij kon niet meer terughalen waarom alles altijd zo vroeg moest. Hij had het soms ook een last gevonden om zo vroeg zo actief te zijn. Hij was dan moe van een drukke week werken, maar het ijzeren ritme van het gezinsleven ging voor. Nu kon hij doen wat hij wilde en bovendien op het moment dat hij dat wilde. Nu was hij een klein eenmanszaakje dat ervoor moest zorgen dat hij zijn werk deed, voor de kinderen zorgde als ze bij hem waren, een beetje vrolijk in het leven stond en gezond bleef. Zijn ziekte maakte dat laatste moeilijker, maar zolang hij er niet te veel last van had, kon hij prima werken en was zijn humeur ook goed. Hij dacht terug aan zaterdagavond, toen zijn zoon Wouter en dochter Lieke langs waren gekomen. Ze hadden gezamenlijk gekookt en over school zitten kletsen. En over wat ze daarna gingen doen. Lieke wist het nog niet. Ze hadden de mogelijkheden besproken om een tussenjaar te doen. Ze wilde wel naar Zuid-Amerika. Wouter wist wel wat hij ging doen: in een band spelen. Zijn zus pestte hem ermee dat je daarmee nooit rijk kon worden. Ze hadden grapjes gemaakt over hoe Wouter toch succesvol zou worden en wat ze allemaal met dat geld zouden gaan doen en kopen. Om half twaalf hadden ze afscheid genomen en waren Wouter en Lieke weer naar hun moeder gefietst. Hij had toen geen tijd gehad om de zaterdagkrant te lezen, maar nu was het woensdag en had hij vrij. Hij las de koppen op de voorpagina terwijl hij zijn koffie dronk. Het was het gebruikelijke nieuws over de wereld en de binnenlandse

politiek. Hij stond op voor zijn tweede kopje koffie en nam daarna uitgebreid de tijd om de rest van de krant te lezen. Daarna douchte hij lang en at hij met zijn badjas aan een cracker en een kop soep bij wijze van lunch. Hij moest zich nu eindelijk maar eens aankleden. Maar toen hij in zijn slaapkamer was, ging hij even op bed liggen. Even een slaapje kan best, dacht Steven. Er is niemand die het ziet.

-

De burgemeester zat op zijn vaste plek onder de drie grote witte andreaskruisen, de symbolen van de stad, en keek op de klok boven de publieke tribune. Het was half tien. Zijn voeten knelden en hij deed onder de tafel voorzichtig zijn schoenen uit. Naast hem zat de wethouder Zorg met haar telefoon in haar hand. Ze was vast aan het twitteren. De burgemeester wist dat zijn collega daar gek op was. Rechts van hem zat de wethouder voor Economie en Kunst en Cultuur. Hij had dat altijd al een rare combinatie gevonden, maar de wethouder kon naadloos schakelen tussen beide portefeuilles. De andere zes wethouders zaten daarnaast. De burgemeester wreef over zijn gezicht. Hij was moe en hoopte dat de vergadering vanavond niet al te veel uit zou lopen. Daar was hij zelf medeverantwoordelijk voor als voorzitter van de raadsvergadering, maar je wist nooit hoe het zou lopen. Hij zag dat de raadszaal na de schorsing langzaam weer volliep en de raadsleden hun plek innamen in de dubbele rij halfronde banken. Aan de zijkanten liepen de banken op naar de publieke tribune, die driekwart gevuld was. De burgemeester herkende een enkele journalist en een aantal vaste bezoekers van de raadsvergaderingen. Hij knikte hen vriendelijk toe, maar ze waren met elkaar in gesprek. Hoewel het april was en er al een aantal hele mooie dagen waren geweest, was de lucht in de raadszaal klam en bedompt. Het witte licht uit de lampen die boven in de raadszaal hingen, maakte de gezichten van alle aanwezigen bleek. Hij zag de raadsleden door hun papieren bladeren of op hun telefoons kijken en een bode bracht nog een kop koffie bij de gemeentesecretaris. Toen ook iedereen op de publieke tribune zijn plaats had gevonden, opende hij de vergadering weer. Hij kondigde de motie aan over het heronderzoek voor mensen aan wie een aangepaste auto of voorziening was verstrekt. Het aanvullend openbaar vervoer was verbeterd en dat zou kunnen betekenen dat een aantal mensen daarvan gebruik moest gaan maken in plaats van van hun eigen aangepaste auto of andere voorziening. De burgemeester bedacht dat de gemeenteraad vier maanden geleden unaniem dat verscherpte beleid al had aangenomen. Maar toen een aantal mensen daarna naar de krant was gestapt en hun ongenoegen had verkondigd, was er discussie ontstaan. Een kleine linkse partij

wilde hierover nu een debat en had een motie ingediend om de aanscherping van het beleid te verruimen.

De burgemeester gaf het raadslid dat de motie had ingediend het woord. Het was een kleine man met een scherp gezicht en een halfvolgroeide korte baard. Als de raadsvergaderingen niet erg spannend waren, vergeleek de burgemeester in zijn hoofd de raadsleden en zijn collega's met dieren. Dit raadslid is een ratje, dacht hij. Met die sprietige baard en dat spitse neusje. Het raadslid opende met een vlammend betoog over de eenzaamheid van ouderen die het gevolg zou zijn van het afpakken van hun Canta's. De burgemeester zuchtte. Het raadslid gebruikte het woord afpakken. Hij hield niet van dat soort termen; het was het overdreven. Hij gaf het woord aan de wethouder Zorg, die het raadslid er fijntjes aan herinnerde dat hijzelf een paar maanden geleden voor de herijking had gestemd. Het raadslid ontweek een reactie en antwoordde dat hij voor de mensen opkwam. Tussen de wethouder en het raadslid ontstond een discussie over de verantwoordelijkheid van de gemeente. De burgemeester kreeg opeens enorme zin in een sigaret. Wat zou hij graag nu even de vergadering verlaten om een peuk op te steken. Net op dat moment bonkte er iemand hard op de deur van de publieke tribune. De burgemeester zag dat de toegesnelde bode zachtjes de deur wilde openen, maar opzij moest stappen toen met veel lawaai een scootmobiel de zaal inreed. Er zat een oudere dame in, in haar regenjas. Uit het mandje van haar scootmobiel stak een groot kartonnen bord waar met viltstift op was geschreven: "Jullie pakken mijn leven af!" Achter haar kwam nog een scootmobiel de raadszaal ingereden. Hierin zat een oudere man met een hoedje. Op dat hoedje stond een vlaggetje gestoken met daarop de tekst: "Actie". De burgemeester wreef weer met zijn ene voet over zijn andere. Hij had hier helemaal geen zin in; zo werd het zeker een lange vergadering. De binnenkomst van de twee scootmobielen veroorzaakte veel rumoer. Ze reden vooruit en dan weer achteruit tot ze met veel moeite een plek op de publieke tribune vonden. De raadsleden en de mensen op de publieke tribune begonnen te praten. Vermoeid tikte de burgemeester met zijn voorzittershamer op de tafel en vroeg om stilte. Nog voordat hij was uitgesproken, zwaaide de toegangsdeur weer open en kwamen er nog meer scootmobielen met protestborden de raadszaal ingereden. De protesterende ouderen riepen dat de gemeente hen in de steek liet. De chaos werd nog groter omdat er te weinig ruimte was. Er pasten net vier scootmobielen op de publieke tribune en de rest bleef dus in de deuropening en de gang daarachter staan. De burgemeester telde er wel twaalf. Toen hij opnieuw om stilte

vroeg, sprong het jonge raadslid naar voren en zei dat het een schande was dat niet alle scootmobielen een plek konden vinden in de raadszaal. Hij gebruikte grote woorden waarmee hij de gemeente betichtte van het ontnemen van democratische rechten en hij dreigde daarom een motie van afkeuring in te dienen. Andere raadsleden knikten instemmend. De burgemeester keek naar zijn wethouder Zorg, maar zij had zich over haar telefoon gebogen en zat te twitteren. Meer dan ooit had de burgemeester zin in een sigaret.

Donderdag 11 april

Steven fietste meestal dezelfde weg naar zijn werk. Als hij de brug over de Kostverlorenvaart had genomen, draaide de weg zo de Kinkerstraat op. Dat was altijd een fijne bocht die naar beneden liep; daar hoefde je niet te trappen. Hij hoefde alleen maar op te letten voor de taxi's die ook daar te hard reden. Als hij dichterbij het centrum kwam, moest hij ook goed uitkijken voor de andere fietsers en de toeristen die zonder links en rechts te kijken overstaken of, nog erger, een fiets hadden gehuurd en daarmee de stad onveilig maakten. Hij begreep niet dat mensen zo onoplettend in het verkeer waren. Je ging toch niet fietsen in een vreemde en drukke stad als je zelf bijna nooit op een fiets had gezeten en ondertussen ook nog op je telefoon moest kijken om de route te bepalen? De fietsuur zal wel in de hoteldeal hebben gezeten, dacht Steven. Hij was blij dat hij bij de recherche zat en niet bij de verkeersdienst. Hoewel die ook geen tijd hadden om op fietsende toeristen te letten; die waren druk met alle omleidingen die de stad teisterden. Er leken meer werkzaamheden te zijn dan ooit, met toenemend zwaar bouwverkeer. Het werd voor automobilisten steeds moeilijker de stad door te komen. Dan was de fiets de beste uitkomst. Hij fietste langs de Ten Katemarkt, waar kooplieden hun stallen aan het uitzetten waren en het druk was met rolkarren met groenten en bloemen, met daarbovenuit de stemmen van marktkooplieden die elkaar goedemorgen wensten of flauwe grappen toeschreeuwden.

Aan het einde van de Kinkerstraat stak Steven de Nassaukade met zijn statige 19e-eeuwse huizen over en kwam op de Appeltjesmarkt. Daar stond op de hoek van de Elandsgracht en de Marnixstraat het hoofdbureau van politie. In de 19e eeuw waren hier de groente- en fruitmarkten van de stad geweest, op het terrein van de voormalige bolwerken. In de jaren dertig waren de markten verplaatst naar een nieuw groot marktcomplex in de Jan van Galenstraat. Daar werd nog steeds al het voedsel van de stad verhandeld en het heette nu: Food Centre Amsterdam. Maar ook daar werd alweer gesloopt. Hij zette zijn fiets onder de uitbouw van het hoofdbureau. In de gevel zat een groot beeldhouwwerk met het gemeentewapen met de drie Andreas-kruizen en daarboven drie beelden die het gezag, de kinderpolitie en de verkeerspolitie voorstelden. Eronder de gebeeldhouwde dichtregel: "Het Gezag dat rust behoedt in Stad en Staat, Waakt rustloos tegen d'onrust van het Kwaad." Steven dacht elke keer als hij omhoog keek en de dichtregel zag, dat de makers eens moesten weten hoe de wereld was getransformeerd en hoe de politie mee was

veranderd. Nu waren er specialistische teams, cybercrime-afdelingen, had de afdeling zware criminaliteit beschikking over gepantserde en opgevoerde auto's, werkten er meer dan drieduizend agenten en konden telefoons worden getapt en digitale berichten ontcijferd. Hij deed zijn fiets op slot en liep naar het blauwe draaihek dat toegang gaf tot de binnenplaats van het hoofdbureau. Met zijn pasje ontsloot hij het hek en liep naar binnen, sloeg linksaf door de blauwe deuren en kwam in de centrale gang van het hoofdbureau. Hij stapte in de lift die hem naar de derde verdieping bracht.

Vroeger had het hoofdbureau paternosterliften. Een paternosterlift stond nooit stil, maar bewoog altijd heen en weer, en het was aan degene die met de lift wilde om op tijd in en uit te stappen op de juiste verdieping. Dat vergde enige oefening en hij had aan de wijze waarop mensen de paternosterlift instapten, kunnen zien of ze bezoeker waren of agenten die net in dienst waren gekomen, want die hadden een lichte onhandigheid, terwijl ervaren liftgebruikers als Steven blind de lift in en uit stapten. Steven vond het leuk om bezoekers over de paternosterlift te vertellen. Bijna iedereen had de lift wel gezien in een of andere Nederlandse speelfilm. Op de derde verdieping stapte Steven uit en liep hij door de gang naar de achterste deur. Hierachter huisde de centrale recherche. De afdeling had een grote ruimte die als kantoortuin was ingericht. Alleen voor de hoofdinspecteur en voor ondervraging en overleg waren een paar aparte ruimtes. Vanuit het kantoor keek je over de Lijnbaansgracht en de Marnixstraat. Daar reden de tramlijnen 5, 7 en 19. Zomers waren er terrassen en door de gracht voeren dan bootjes. Hij liep naar zijn bureau, zette de computer aan en nam zijn mail door. Er waren drie mails over de nieuwe inrichting van het datasysteem. De eerste legde uit hoe je daarmee om moest gaan en de tweede en derde gaven aan dat in de vorige mails een fout geslopen was en wat je moest doen om wel in het datasysteem te komen. Zo schiet het lekker op, dacht hij. Hij opende met enige moeite het systeem en vond het eindrapport van de laatste zaak die zijn team had afgerond.

Het was een zaak geweest waarbij een zoon met zijn vader ruzie had gekregen en had gevochten. De vader had door of tijdens de ruzie een hartaanval gekregen en was overleden. Steven en zijn team hadden de zaak onderzocht. Hoewel de man was overleden, was er geen sprake van doodslag. Het was eigenlijk alleen maar een tragisch verhaal. Hij nam de rapportage nog eenmaal door en stuurde die toen door naar zijn chef.

Toen hij dat gedaan had, zag hij zijn collega's Bart Janssen en Serkan Demir binnenkomen. Bart was een kleine, pezige Amsterdammer van de ouderwetse soort; hij had altijd een grap of een snedige opmerking klaar. Hij was eind dertig en nam niets of niemand serieus en was ook nergens bang voor. Voor hij bij de recherche kwam, was hij wijkagent geweest in Slotervaart, waar hij een manier had geleerd om goed om te kunnen gaan met de jochies in de wijk. Ze hadden respect voor hem. Bij de recherche had hij het lastiger. Hij was goed op straat en in contact met mensen, maar hij had weinig geduld met het papierwerk en voor urenlange observaties. Serkan was net bij zijn afdeling gekomen en Steven kende hem nog niet zo goed. Achtentwintig, geboren en getogen Amsterdammer van Turkse afkomst, zoals tegenwoordig veel agenten. Hij had zich leergierig getoond en werkte nauwgezet.

Hij stak zijn hand op en vroeg wie er koffie wilde. Ze begonnen, zoals elke dag, met het ochtendoverleg en bespraken waar ze stonden in de lopende zaken en wat ze die dag gingen doen. Omdat Steven de oudste was van de drie en de rang van inspecteur had, leidde hij dat gesprek en had hij de taak om daarna kort hun chef te brieven over wat ze aan het doen waren. De chef heette Helène de Vos, maar ze noemden haar de nieuwe. Liever had Steven de oude chef met wie hij bijna dertig jaar had samengewerkt, maar die was anderhalf jaar geleden met pensioen gegaan. Steven sprak hem nog weleens op verjaardagen, maar had nu te dealen met de nieuwe chef. Dat was een vrouw van vijfenveertig met een opvallend hoekig gezicht en kort geknipt blond haar: een hoofdinspecteur van de nieuwe orde. Ze droeg altijd pumps waarmee ze veel lawaai maakte. Je hoorde haar als een metronoom al van ver op de gangen aankomen als ze met haar kordate stap aan kwam lopen. Ze was intelligent en gedreven, maar Steven voelde bij haar nooit dezelfde passie als hij die voelde voor politiewerk, en dan in het bijzonder recherchewerk. Hij was blij als een zaak was opgelost, maar ook vaak vol compassie, omdat zoveel zaken waarbij criminaliteit een rol speelde voortkwamen uit beperkt menselijk vermogen en gedrag. Hij kon iets van medelijden voelen bij de puber die een overval pleegde en als hij dacht aan de opvoeding die zo'n jongen had gehad, de beperkte wereld waarin de jongen was opgegroeid zonder het besef van mogelijkheden om een ander leven te realiseren. Of aan de tragiek van een relatie die met geweld eindigde, waarbij het beide partners niet lukte om met woorden tot elkaar te komen. Zijn chef dacht daar anders over. Die keek naar het slagingspercentage van de onderzoeken van de recherche en wilde, geschoold in organisatietechnieken en processen, het liefst de hele dag scoren. Als

ze haar teams toesprak, ging het over targets, competenties, agile werken en veranderingsmodellen. Als hij haar hoorde praten, had Steven soms het gevoel dat hij niet bij de politie werkte, maar op een of ander ministerie. Natuurlijk was hij zelf ook ambtenaar, maar politieman zijn was anders. In de dagelijkse korte overlegmomenten met zijn chef was duidelijk dat het tussen hen niet echt boterde. Hij leek de taal van zijn nieuwe chef niet te begrijpen. En hij wist dat de chef hem een ouwe softie vond. Maar omdat het werk vooringing en Steven al zo lang meedraaide, hadden ze een vorm van communicatie met elkaar gevonden die ervoor zorgde dat ze deden wat ze moesten doen. Maar hartelijk werd het niet. Het ochtendoverleg met Bart en Serkan ging over twee zaken die ze aan het afronden waren.

‘Wat weten we van de overvallen op die avondwinkels in De Pijp?’ Serkan stak zijn hand op: ‘Ik ben gebeld door het team uit de Bijlmer dat zich bezighoudt met scooterdiefstal en ze hebben drie jongens opgepakt die aan onze beschrijving voldoen, plus dat bij een van de verhoren een jongen heeft bekend dat zij ook de overvallers van de zaken zijn geweest.’

‘Nou, dat is dan een kat in het bakkie,’ zei Bart.

‘Serkan, wil jij vanmiddag naar de collega’s in de Bijlmer gaan en de jongens ondervragen?’

Serkan knikte.

‘Onze andere zaak: die poging tot inbraak in Oud-West. De zoveelste. Bart, wat weten we?’

‘Een oud vrouwtje uit de Van Reigersbergenstraat heeft gebeld, omdat twee jongens aanbelden om de meterstanden op te nemen, maar het vrouwtje had zich gelukkig gerealiseerd dat ze een “slimme” meter had die via internet de meterstanden opnam. Er was dus helemaal geen handmatige meterstandopname nodig en het vrouwtje heeft de jongens de deur gewezen en de politie gebeld.’

‘Heel slim van dat vrouwtje.’

‘Of heel stom van die jongens,’ zei Bart.

‘Ga jij vandaag naar die vrouw om een verklaring op te nemen en te vragen naar signalementen? Het is nu al de zoveelste keer dat er geprobeerd wordt op deze manier bij mensen binnen te komen. Misschien heeft deze oplettende dame een beter signalement.’

Na de korte bespreking liep Steven naar de kamer van de chef en klopte aan. Hij deed kort en zakelijk verslag van wat zijn team ging doen. De chef leek niet erg geïnteresseerd, maar bestudeerde het scherm van haar telefoon. Toen hij klaar was met zijn verhaal, vroeg

ze of Steven had gelezen over het gedoe de vorige dag met de wethouder Zorg.

‘Ik lees de krant meestal pas ’s avonds.’

‘Je kunt die informatie ook via de app krijgen, Steven. Dan weet je het meteen. Het is van belang dat we hier altijd op de hoogte zijn van actuele informatie en ontwikkelingen. Het staat al op de site van De Telegraaf. Kijk maar.’

Steven zuchtte en bedacht dat de chef nu kennelijk van hem verwachtte dat hij alle nieuwsapps op zijn telefoon ging downloaden om de hele dag op zijn telefoon te kunnen kijken. De chef draaide haar beeldscherm en wees op het bericht. Er stond met vette letters: “Wethouder bedreigd!”. Snel scande hij de tekst waar stond dat wethouder Van der Veen een dreigbrief had ontvangen. Een woordvoerder van de burgemeester werd geciteerd; hij zei dat de politie onderzoek zou doen. Er stonden ook nog enkele quotes in van een raadslid en een oud-wethouder die zeiden dat op deze wijze de democratie bedreigd werd. Het artikel werd gecomplementeerd met een foto van de wethouder terwijl ze achterin een auto stapte. Onder die foto stond vermeld dat ze op weg was naar een vergadering zonder extra beveiliging. Het deed de suggestie dat wethouders zich normaal wel met extra beveiliging door de stad verplaatsten. Steven wist dat dit onzin was. De wethouders werden helemaal niet beveiligd. Die hadden een dienstauto met een chauffeur. Alleen de burgemeester was een aantal malen beveiligd toen er vanuit het landelijk coördinatiecentrum terrorismebestrijding aanwijzingen kwamen dat tijdelijke beveiliging noodzakelijk was. Maar verder was het ongebruikelijk en gingen de wethouders gewoon door de stad zoals iedere andere Amsterdammer. Een aantal wethouders was er zelfs om bekend dat ze om principiële redenen op de fiets naar hun werk kwamen. Het was een opgeklopt artikel, maar dat was hij wel gewend van deze krant. De hoofdinspecteur tikte met haar nagel op de quote van de oud-wethouder.

‘Bedreiging van de democratie! Je had het zeker al gelezen.’ Steven mompelde dat dat misschien wel meeviel. Zijn chef ging verder: ‘Je zult begrijpen dat dit een ernstige zaak is. Vanuit het kabinet van de burgemeester is verzocht om deze zaak prioriteit te geven.’

Hij reageerde niet, maar voelde een steek in zijn onderbeen. Hij zuchtte en verplaatste zijn been, zodat de pijn langzaam wegtrok.

‘Wat zei je?’

‘Niets.’

‘Ik hoef je niet uit te leggen dat dit soort zaken voorrang hebben.’

‘Ik zal het vandaag oppakken.’

‘Een wethouder is een belangrijke pilaar van onze democratie en die moet verdedigd worden’.

Ze scheen werkelijk overtuigd dat de Amsterdamse politie dure recherche-uren aan dit soort zaken moest spenderen. In zijn ogen hoorde dit niet bij de recherche thuis. Er was geen misdrijf gepleegd en in Amsterdam is het helemaal niet ongewoon dat inwoners een wethouder ongezouten op zijn of haar nummer zetten. Of een boze, emotionele mail sturen. Het is immers maar een wethouder, zouden Amsterdammers vinden. Maar deze chef wilde kennelijk het stadhuis en de politiek genegen zijn.

Hij stond op: ‘Ik zal ze bellen’.

‘Niet bellen, je moet erlangs. Je moet laten zien dat wij dit serieus nemen. Jij pakt dit nu meteen op en je kijkt zelf maar even welke collega’s je hierop zet. Ik wil graag morgenochtend een verslag van de voortgang. Dat geef ik dan wel door naar boven.’

Met “boven” bedoelde ze de bovenste verdieping van het hoofdbureau, waar de hoofdcommissaris zetelde. Het was maar één verdieping hoger, maar ze sprak het uit op een manier die deed voorkomen alsof het iets geheimzinnigs was, iets waar alleen zij toegang toe had. Hij wist dat haar focus gericht was op wat zich boven haar in de organisatie afspeelde en was er ook van overtuigd dat het haar zou lukken om hogerop te komen en district-commandant te worden of ooit zelfs commissaris. Hij zou dat niet erg vinden, dan was hij van haar af. Tegelijkertijd verwonderde het hem weer hoe het toch kwam dat hij zich liet opfokken door deze chef. Hij had meer chefs gehad, maar met deze dame klikte het echt niet en, zo vermoedde hij, dat was wederzijds. Ze leken elkaar niet te begrijpen. Of verloor hij het contact met de vernieuwingen in het politieapparaat? Er waren andere woorden voor dezelfde dingen gekomen, de organisatie was veel belangrijker geworden en bovenal moest alles in een protocol passen. En van het ene protocol kwam weer het andere protocol. Soms kreeg hij het idee dat er een hele nieuwe laag hogere politiemensen bij was gekomen die zich alleen nog maar bezighield met de procedures en de organisatie. Mensen met weinig ervaring en kennis die geloofden dat als je iets op papier zet, het ook op exact diezelfde wijze gerealiseerd kon worden. Mensen die niet begrepen hoe Steven en zijn collega’s de hele dag bezig waren met Rechercheren, met zaken uitpluizen en oplossen. Hij wist dat het merendeel van zijn collega’s op de werkvloer er ook zo naar keek. En dan had hij bij de recherche nog meer vrijheid dan de collega’s van de uniformdienst, die nog meer procedures moesten volgen. Het kon natuurlijk ook zijn dat hij

gewoon oud aan het worden was. Hij kende genoeg vooral oudere collega's die zonder plezier aan het werk waren en niet konden begrijpen hoe de politie zich ontwikkelde en die het nog hadden over de gemeente- en rijkspolitie en die de eenwording tot de Nationale Politie zagen als de grootste ramp die Nederland was overkomen. Hij schoot op uit zijn gepeins toen de hoofdinspecteur weer met haar nagel op het beeldscherm tikte.

'Morgen graag een voortgangsverslag. Ze wachten op je bij het kabinet van de burgemeester'.

Steven knikte en stond op. 'Ik ga erachteraan'.

'Nu meteen,' reageerde zijn chef: 'Dit moeten we zo snel mogelijk uitzoeken en de man die deze dreigbrief heeft geschreven pakken.' Steven knikte opnieuw. In zijn hoofd bedacht hij dat het nog helemaal niet zeker was of de schrijver van de brief een man of een vrouw was. Daarvoor was recherchewerk nodig en dat was zijn vak.

Op de afdeling vroeg Bart of hij nog belangrijke informatie had gekregen van de chef. Steven legde uit wat de chef had verteld.

'Aha, spannend hoor, het lijkt hier de CIA wel', riep Bart.

Ze spraken af dat Steven en Bart eerst langs het kabinet van de burgemeester zouden gaan om uit te zoeken wat de bedreiging precies inhield. Serkan zou verzamelen wat er nu al over bekend was geworden en checken of er al eerdere bedreigingen aan het adres van deze wethouder waren geweest.

'Doe dat ook maar even voor de rest van het huidige college en kijk ook even of er bedreigingen zijn geweest aan de vorige portefeuillehouder,' zei Steven. Bart en Steven namen de lift naar beneden en liepen naar de auto van Bart. Ze moesten wachten op tram 7, die met veel gepiep de bocht doorkwam, en staken toen de Marnixstraat over. Ze reden met hoge snelheid over de trambaan naar de Weteringschans, tot ze bij het hoge gebouw van de Nederlandse Bank kwamen en afsloegen naar de Utrechtsestraat. Vanaf daar waren ze binnen drie minuten bij het stadhuis in de Stopera.

Bij de portier maakten ze zich bekend en informeerden ze naar het kabinet van de burgemeester. De portier vroeg hen even geduld te hebben tot ze zouden worden opgehaald. Terwijl ze wachtten, keken ze naar de vele ambtenaren die heen en weer liepen door de hal, geroutineerd hun pasjes tegen de paslezer van de toegangspaal hielden en doorliepen naar een kamer of vergaderzaal. De meesten hadden dossiers in hun hand.

'Wat zouden die nu allemaal aan het doen zijn?' zei Bart. 'Het lijken

wel mieren. Doelloos heen en weer geloop. Zou de stad er beter van worden als ze nog meer heen en weer lopen tussen vergadering a en b?’

Steven lachte: ‘Bij ons op het hoofdbureau wordt er minstens zoveel vergaderd. En daar weten we ook niet van of dat de stad veiliger maakt.’

Bart knikte en begon het aantal mensen dat langs liep hardop te tellen. De portier in zijn hokje keek vragend op.

‘Ik tel de ambtelijke bewegingen,’ grapte Bart. ‘Kijken of het hier wel snel genoeg gaat’.

De portier zette een grote glimlach op. Die dacht vast ook weleens dat er wel heel erg veel heen en weer gelopen werd. Op dat moment verscheen er een jonge vrouw met sluik zwart haar dat in een grote lok over haar ogen viel. Terwijl ze de lok voor haar ogen wegschoof, stelde ze zich voor als Ellis en vroeg ze hen mee te komen. Ze namen de lift naar de eerste verdieping, sloegen rechtsaf en liepen achter haar aan een gang in. De vrouw bleef constant haar lok wegschuiven. Steven liep achteraan en moest zijn lachen inhouden, omdat Bart, die net achter de vrouw aanliep, die beweging elke keer herhaalde.

Halverwege de gang draaide de vrouw zich om, schoof haar lok weer opzij en nodigde Steven en Bart een grote kamer in waar achter een bureau een oudere man stond. Hij was rond de vijftig en gekleed in een grijs pak met een knalrode stropdas. Hij stelde zich voor als de secretaris van de gemeentesecretaris.

‘Een secretaris in het kwadraat?’, vroeg Bart.

‘Nee,’ zei de man: ‘De gemeentesecretaris runt formeel het hele ambtelijke apparaat en stuurt de clusterdirecteuren aan. Hijzelf is verantwoordelijk voor de bestuurs- en concernstaf. En ik ben dan weer zijn secretaris wat betreft het bestuurlijk gedeelte.’

‘Het lijkt de toren van Babel wel,’ zei Bart.

De man snapte de grap niet of had geen gevoel voor humor, want hij vertrok geen spier.

‘Zal ik dan u maar informeren wat er is gebeurd? Wilt u koffie?’

De secretaris vroeg de jonge vrouw, die bij de deur had gewacht, om voor hem koffie te brengen en draaide zich naar Steven en Bart.

‘Vanmorgen rond half tien is er een dreigbrief gevonden, geadresseerd aan wethouder Van der Veen, die wij heel serieus nemen. We hebben daarom de politie ingeschakeld via het kabinet van de burgemeester. En de burgemeester is blij dat u zo snel hiernaar wilt kijken.’

Steven dacht dat andere zaken nu moesten blijven liggen en aan het vervelende gesprekje met zijn chef, die het over de aantasting van de

democratie had gehad. Waarom was deze zaak belangrijker dan een moord of een overval? Maar hij zei dat niet en richtte zich tot de secretaris.

‘We willen de dreigbrief graag zien en weten waarom u deze dreiging serieus neemt. Er worden natuurlijk wel vaker bedreigingen geuit en de overgrote meerderheid daarvan leidt niet tot echte fysieke bedreiging. Er zal ook weleens wat rottigs over een wethouder op Facebook hebben gestaan.’

‘Dat is ook zo, maar in dit geval schrokken wij van het feit dat het precieze huisadres van de wethouder en de tijden waarop ze weggaat en thuiskomt erin genoemd worden. Ik zal de brief laten zien.’

‘Hoe en waar is de dreigbrief gevonden?’ vroeg Bart.

‘De auto van de wethouder stond vanmorgen geparkeerd op de hoek waar de afdeling Zorg zit. De chauffeur liep naar binnen om te melden dat hij er was en toen hij terugkwam, zat de brief onder de ruitenwisher. Niemand heeft gezien wie dat heeft gedaan: de chauffeur niet en de portiers ook niet.’

Steven bedacht dat het daar altijd erg druk was met veel verkeer; veel fietsers en veel mensen op straat.

‘Niemand heeft iets gezien? Ook geen ambtenaar die het pand in of uit liep?’

‘Niet dat wij weten. Daar moet u dan maar onderzoek naar doen.’

De jonge vrouw kwam binnen met een A4'tje met uitgeknipte letters in een plastic hoes. Sommige letters waren gekleurd met een witte achtergrond, sommige letters waren klein en andere juist heel groot. Ook waren hele woorden uitgeknipt. De letters en woorden kwamen uit verschillende bladen of brieven en vormden een kleurig geheel. Er stond: “Van der Veen stapt om 7.19 in de auto aan de Amstelveenseweg 363 en kwam gisteravond thuis om 18.42. Kijk maar uit, want jouw leven gaat stoppen!”

Steven vond de uitgeknipte letters die hier en daar scheef stonden er kinderachtig uitzien. Het leek meer iets uit een slechte film.

‘Wie heeft deze brief aangeraakt?’ vroeg Bart.

De secretaris zei dat in ieder geval de chauffeur hem had aangeraakt, maar van meer mensen was hij niet zeker.

‘De wethouder maakt nu tijd voor u om te praten. Ze is op haar afdeling bereikbaar. Wat gaat u verder doen?’ vroeg de secretaris. Steven antwoordde dat ze de brief meenamen voor verder onderzoek en in ieder geval ook met de chauffeur wilden praten.

‘Dat is waar we mee beginnen. We lopen mogelijkheden na. Daaruit komt vervolgonderzoek.’

Hij wist dat dit nietszeggende woorden waren, maar hij kon

onmogelijk nu al aangeven hoe dit onderzoek zou lopen. De secretaris keek hem vragend aan. Steven vervolgde dat elk rechercheonderzoek zijn eigen route had. Natuurlijk zouden ze bekende routines nalopen, maar de meeste informatie moest nu van de wethouder zelf komen. Die was degene die bedreigd was en dat was hun aanknopingspunt, plus de dreigbrief zelf.

‘En hoe staat het met de beveiliging?’, vroeg de secretaris.

‘Dat bespreken we zo met de wethouder zelf,’ antwoordde Steven.

‘Ik neem aan dat ik van alle vorderingen op de hoogte word gehouden?’

‘Natuurlijk,’ zei Bart. ‘Dat doen we altijd.’

Steven wist dat dit niet waar was. Ze hielden partijen alleen op de hoogte als ze dachten dat dat zinnig was. Maar hiermee was de secretaris tevreden gesteld. Bart nam de dreigbrief en vroeg om een extra enveloppe. De jonge vrouw met de lok haalde die en Bart deed de brief met het plastic hoesje in de enveloppe.

Ze liepen het stadhuis uit en sloegen linksaf, staken de straat over en liepen het kantoorpand van de gemeente op de hoek met de Valkenburgerstraat binnen. Steven herinnerde zich dat hij er ooit eerder was geweest, maar waarvoor wist hij niet meer. Vroeger zaten achter de balie receptionisten in het uniform van de gemeente Amsterdam met de drie Andreas-kruizen in een wapentje op hun revers. Maar die waren vervangen door medewerkers van een commercieel bedrijf dat nu de ontvangst regelde. De Andreaskruizen waren ook van de revers verdwenen. Maar, zo dacht Steven, misschien zijn het nog wel dezelfde mensen die achter de balie zitten, alleen vallen ze nu onder een zakelijke dienstverlener en hebben ze ongetwijfeld een slechtere CAO. Steven identificeerde zich en zei dat ze de wethouder Zorg graag wilden spreken. Na enige tijd kwam er een jongeman die zich voorstelde als Roeland en hen vroeg hem te volgen. Er wilden nog een paar mensen de lift in, maar de jongeman hield hen tegen en sprak op gewichtige toon dat de lift bezet was in verband met de politie. In de lift zei de jongeman niets en bleef hij strak voor zich uitkijken. Steven herkende dat gedrag. Het gebeurde vaker als de politie ergens kwam. Mensen werden heel serieus en formeel.

Toen de lift op de vierde verdieping stopte, liet de man Steven en Bart voor en liep daarna met een klein drafje om hen heen om hen voor te gaan naar de kamer van de wethouder. Bart moest glimlachen en stak zijn vuisten voor zijn borst en deed alsof hij teugels in zijn handen had. Steven lachte stilletjes. De jongeman deed een deur open, stak zijn

hoofd door de deuropening en zei dat de politie er was en of ze binnen mochten komen.

Ze kwamen in een ruime kamer met een groot bureau, een paar kasten en een lange vergadertafel. Alles was sober uitgevoerd, maar zag er wel duur uit. Vanachter het bureau kwam de wethouder op hen af. Ze stelde zich voor als Margreet van der Veen. Het was een vrouw van net vijftig. Ze had een kort, donkerbruin kapsel en droeg een blauw-rood geruite rok met een rode blouse en een groen vestje. Het viel Steven op dat ze geen make-up op had. De wethouder vroeg of ze koffie wilden. Steven en Bart schudden hun hoofd.

‘Een heel vervelende zaak, zo’n dreiging. Mogen we meteen van wal steken?’

‘Graag,’ zei de wethouder: ‘Het is beangstigend dat iemand dit doet.’

‘We hebben de brief gezien en willen eerst weten of de informatie uit de brief klopt. Kwam u gisteravond om kwart voor zeven thuis? En klopt de tijd waarop u uw huis verlaat?’

‘Ja,’ zei de wethouder: ‘De tijd klopt. Ik kwam die avond rond kwart voor zeven thuis. Meestal rond die tijd. En het adres klopt ook, dus iemand moet mij daar gezien hebben.’

‘Wordt u altijd door uw chauffeur gereden?’ vroeg Bart.

‘Vaak wel, maar soms ga ik op de fiets. Ik heb een elektrische fiets. Soms als ik een avondvergadering heb, neem ik een taxi terug. Dan heeft de chauffeur een avond vrij.’

‘En uw partner? Haalt die u weleens op? Misschien heeft hij die avond iets opvallends gezien?’

‘Ik woon sinds anderhalf jaar alleen. Ik ben gescheiden. Alleen mijn jongste slaapt soms in het weekend nog thuis. Maar die avond was er niemand.’

‘Heeft u de burens gesproken of gevraagd of ze iets hebben gezien?’

‘Nee, daar ben ik niet aan toegekomen. Ik ben er erg van geschrokken. Ik vind het erg bedreigend dat iemand mij bespiedt. Steven vroeg of de wethouder iemand kon bedenken die haar zou willen bedreigen of dat er een situatie was waaruit een mogelijke bedreiging zou kunnen voortkomen. Ze dacht na, maar zei niets te kunnen verzinnen.

‘Ik weet ook niet zo goed wat ik nu wel of niet moet doen.’

Steven vroeg of de chauffeur haar in ieder geval voorlopig steeds thuis kon brengen. En of het goed was of zij de burens aan de Amstelveenseweg gingen vragen of die iets gezien of gemerkt hadden. De wethouder knikte.

‘Is het verstandig wanneer ik mijn dochter vraag om voorlopig even

thuis te slapen in plaats van in Leiden, waar ze studeert?’ Steven zei dat dat altijd verstandig was en in ieder geval gezellig, en benadrukte dat een bedreiging ook een kreet om aandacht kon zijn en dat er uit dreigbrieven amper echt gevaar voortkwam. Maar ze zouden deze zaak heel serieus nemen.

Op de gang wachtte de jongeman hen op om hen naar de lift te brengen. Voordat ze de lift instapten, vroeg Steven aan de jongeman wat zijn functie was. ‘Ik ben de ambtelijke secretaris van de wethouder,’ stamelde hij.

‘Jij weet dus precies haar agenda?’ vroeg Steven.

‘Die willen we graag even inzien. Kun je een kopietje daarvan maken?’, vulde Bart aan.

‘Nu meteen?’ vroeg de jongeman. ‘Ik kan een uitdraai maken van dit hele jaar’

‘Dat is niet nodig’ zei Bart: ‘Maak een uitdraai van de afgelopen drie maanden, dat is voorlopig genoeg.’

‘Zal ik het mailen?’ vroeg de jongeman.

‘Mail maar’, zei Steven en gaf zijn kaartje.

‘Is de chauffeur van de wethouder er ook?’

De jongeman vertelde dat hij op dit moment vrij had. Steven en Bart bedankten de jongeman, namen de lift naar beneden en liepen naar de parkeergarage.

Ze reden terug naar het hoofdbureau zonder veel te zeggen. Ze waren allebei aan het mijmeren over deze zaak. Steven vond het altijd prettig om met Bart samen te werken. Ze hadden aan weinig woorden genoeg om elkaar goed te begrijpen.

‘Zo meteen eerst maar die agenda doorpluizen.’

Op de afdeling aangekomen, vertelden ze Serkan wat ze hadden gehoord. Die had in het datasysteem gezocht of er eerdere bedreigingen waren voor deze wethouder, maar hij had niets gevonden.

‘En geen andere bedreigingen aan het adres van andere wethouders?’, vroeg Steven.

‘Ook niet. Nou ja, van meer dan vijftien jaar geleden. Boze krakers tegen de wethouder Wonen. De burgemeester heeft natuurlijk wel veel bedreigingen gehad, maar dat is allemaal boosheid die niet tot concrete bedreiging heeft geleid, behalve twee keer toen het volgens het landelijke coördinatiecentrum terrorismebestrijding serieus was. Toen heeft hij bescherming gekregen.’

‘Ik verwacht ook niet veel van deze bedreiging. Die opgeplakte

letters zien er knullig uit en de manier waarop de brief is ontvangen, vind ik ook vreemd,' zei Bart.

'Hoezo vreemd?'

'Uit het verhaal van die secretaris lijkt het bijna toeval te zijn geweest. Ik bedoel het moment dat iemand die dreigbrief onder de ruitenwissers stopt. En dan nog wel voor de ingang van dat kantoor. Net op het moment dat de chauffeur even naar binnen is. Dat is dan vast niet gepland. Niemand wist van tevoren dat de auto van de wethouder daar onbeheerd zou staan. Dan zou iemand daar 's ochtends hebben zitten wachten. Dat geloof ik niet.'

'Nee, dat is wel merkwaardig. Maar de tijden van thuiskomst kloppen wel. En iemand heeft wel die dreigbrief gemaakt.'

'Het zijn geen rare tijden. En het adres is vast wel via internet op te zoeken.'

'Oké, maar we moeten hier wel iets mee. De hoofdinspecteur vindt dit heel belangrijk.'

'Nou, dat verbaast me dan weer niet,' zei Bart grijnzend.

'We lopen gewoon af wat we af kunnen lopen. Met die chauffeur moeten we een gesprekje hebben en we kunnen bij het thuisadres van de wethouder kijken. De dreigbrief zelf kan naar de forensische dienst voor onderzoek. En we kunnen de agenda van de wethouder checken op dingen die opvallen.'

'Ik breng die brief zo wel weg voor het onderzoek,' zei Serkan, 'en ik heb nog een vraag. Zit er beveiliging bij die ingang?'

'Ja, zo'n commercieel bedrijf met receptionisten.'

'Zal ik dan om een lijst vragen van wie er die ochtend via die ingang naar binnen is gegaan? Wie weet zit er wat tussen.'

'Dat is een goed idee, Serkan.'

'Zal ik kijken of er CCTV-camera's hangen en of die wat opleveren?'

'Ook dat is prima. Ik moet zelf nu weg, dus we kijken morgenochtend wat dat allemaal heeft opgeleverd.'

Serkan liep met de dreigbrief naar de forensische dienst, Bart kroop achter zijn computer en Steven liep naar beneden. Hij wilde zijn fiets losmaken, maar besloot toen toch de tram te nemen naar het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis in Oost.

Bij het ziekenhuis aangekomen kreeg hij een nummertje en kon hij gaan zitten wachten. Bijna alle wachtkamers, of het nou ziekenhuizen waren of stadsdelen of zelfs de Ikea, hadden tegenwoordig dit volledig onduidelijke wachtsysteem. Je trok niet meer gewoon een volgnummer, maar afhankelijk van waar je voor kwam, kreeg je een bonnetje met een combinatie van letters en cijfers. Ook hier in het

ziekenhuis ging het zo. B27 stond er op zijn bonnetje. Hij zag dat het grote beeldscherm aan de pilaar in het midden ook combinaties met H's, C's en O's aangaf. Geen idee waar de mensen met die letters op wachtten. En eigenlijk wist hij ook niet of alle mensen met een B, zoals hij, voor de neuroloog kwamen. Hij koos een oranje plastic stoel uit en ging zitten. Het was druk, dus het zou in ieder geval nog wel even duren. Zoals hij gewend was, scande hij alle andere aanwezigen. Al tijdens zijn opleiding had hij zichzelf aangeleerd om in elke situatie mensen goed in zich op te nemen en opvallende kenmerken te onthouden. Dat had hem in zijn werk nooit echt direct iets opgeleverd; hij had zo nooit iemand te pakken gekregen of kunnen identificeren, maar hij was ervan overtuigd dat hij op deze manier zijn ogen en zijn geheugen trainde en alerter en scherper was dan wanneer hij het niet zou doen. Hij voelde zich er een betere rechercheur door.

Links naast hem zat een oudere man; hij schatte hem een jaar of zeventig, met een Indiaas uiterlijk. De man was klein van postuur en droeg een donkergrijs pak dat hem te ruim zat. Op zijn kleine hoofd prijkte op een grote scherpe neus een kleine bril, wat hem het uiterlijk gaf van een geleerde of een docent. De linker poot van de bril was stuk en gerepareerd met plakband. Naast de man zat een vrouw, waarschijnlijk zijn echtgenote: ook zij was duidelijk van Aziatische afkomst. Ze droeg een helgele lange jurk. Ook zij was klein, maar zeker twee keer zo dik als de man. Op haar schoot had ze een grote goud-met-rode tas waar ze iets uithaalde: een in zilverpapier verpakt hapje, zo te zien van bladerdeeg, dat ze aan de man gaf. Die begon eraan te knabbelen en glimlachte naar de vrouw. Steven rook de zoete, pittige geur die uit het pakje kwam en kreeg ook trek.

Tegenover hen drieën zat een jonge blonde vrouw, gekleed in blouse, spijkerbroek en laarzen. De standaardoutfit van de Nederlandse vrouw. Ze had een stuk of vijf armbanden om, een aantal ringen aan haar vingers, waarvan één duidelijk een trouwring, en ook zij had een tas op schoot, een grote beige leren tas. Ze leunde met haar armen op haar tas en keek op haar telefoon. Tegenwoordig deed vrijwel iedereen dat, wat het Steven veel makkelijker maakte om iedereen rustig te observeren. Zijn ogen gleden verder door de ruimte; er zaten zeker nog wel een stuk of twintig mensen te wachten, mensen van alle leeftijden en achtergronden. Hij nam alle mensen in zich op en bedacht dat in de wachtkamer van het ziekenhuis iedereen gelijk was: ziekte maakt geen onderscheid.

Nadat hij iedereen had bestudeerd, haalde hij een krant van de tafel midden in de wachtkamer en begon de voorpagina te bekijken. Het was Het Parool dat opende met de bedreiging van de wethouder. Hij

scande het stuk over de bedreiging, maar las niets nieuws en bladerde door de krant, die verder vooral gevuld was met tips over nieuwe restaurants en uitstapjes in de stad. Toen hij opkeek bij het geluid van het scherm, zag hij dat zijn nummer aan de beurt was.

Het consult met de arts was kort en leek op zijn vorige bezoeken. De arts had geïnformeerd naar zijn toestand, op de computer aantekeningen gemaakt in het dossier en gezegd dat het afwachten was hoe de ziekte zich verder zou manifesteren. Ze zou informeren naar alternatieve behandelingen en iets voorschrijven voor als hij pijn zou krijgen. Over twee weken zouden ze een paar testjes met hem doen. Met een notitie voor de afspraak in zijn hand was hij de kamer van de specialist weer uitgelopen. Het bezoek aan de neuroloog riep allemaal vragen op die Steven niet kon beantwoorden, die misschien nu ook niet te beantwoorden waren.

Buiten was hij het Oosterpark ingelopen en op een bankje gaan zitten. Er kwam een oudere man met een klein hondje aanlopen die aan de andere kant van het bankje ging zitten. Steven keek naar het blaadje in zijn hand en zuchtte. De man keek Steven aan.

‘OLVG?’

Steven knikte.

‘Het zijn helaas geen tovenaars, die dokters. Genezen kennen ze je niet. Geven alleen maar dure recepties mee. En vet verdienen ondertussen, dat wel.’

Steven knikte weer.

‘Je moet ermee leren leven,’ zei de oude man nu; ‘Wat hep je?’

‘Ik heb MS’, zei Steven. Het verbaasde hem dat hij het er meteen uit floepte.

‘Oh, das mooi klote voor je. Je weet bij die ziekte nooit hoe het verdergaat. Je ken er oud mee worden, maar het kan ook zo afgelopen zijn. Ik weet het, ik had een buurvrouw met MS. Maar die is al een tijdje dood. Heb je er veel last van?’

Hoewel de oude man niet bepaald opbeurende opmerkingen plaatste, moest Steven glimlachen om de schaamteloosheid waarmee de oude man zich met zijn ziekte bemoeide.

‘Nee, dat valt wel mee. Soms wat moe en mijn lijf doet niet altijd wat ik wil, maar ik ben ook de vijftig al gepasseerd.’

‘Vijftig? Ach man, dan ben je nog een broekie.’

‘Zolang ik mijn werk kan doen, is het oké. Maar soms heb ik een slechte dag, zoals vandaag, en een controleafspraak hier. Daar word ik niet vrolijker van. Dan voel ik me oud en versleten.’

‘Wat doe je dan voor werk?’

‘Ik zit bij de politie.’

‘Boeven vangen?’

‘Ja, recherche.’

Het was even stil en de man haalde een grote zakdoek uit zijn zak en snoot omstandig zijn neus. Steven zag dat hij keek naar wat hij in zijn zakdoek had gesnoten voordat hij de zakdoek weer opborg.

‘Dat lijkt me ook een mooi vak: recherche. Toen ik jong was, wilde ik dat ook. Maar ja... het leven gaat zoals het gaat. Heb je veel boeven te pakken genomen? Ben je een goeie?’

‘Het gaat niet vanzelf. Je moet nauwgezet informatie verzamelen over een misdrijf. Je moet het zien als een bouwwerk, een bouwwerk van informatie.’

‘Wat zeggie nou allemaal?’ De man keek hem verbaasd aan.

‘Je begint met de situatie waarin nog niet duidelijk is wat er speelt, maar door alle informatie te verzamelen, te rangschikken en naast elkaar te leggen, ontstaat er vanzelf een beeld van wat er precies gebeurd is.’

‘Kun je elke zaak dan oplossen?’

‘Er zijn zaken die jaren vergen voordat je erachter komt wat er gebeurd is, maar ik vertrouw er altijd op dat je elke situatie kan reconstrueren. Alleen hebben we vaak te weinig tijd.’

‘Te weinig tijd hebben we allemaal, het leven is maar kort, daar weet ik alles van!’

De man ging staan, trok het hondje mee dat was gaan liggen en knikte gedag naar Steven. Steven keek de man na. Hij had nog bijna niemand verteld over zijn MS en nu deelde hij het zomaar met iemand in het park. Hij keek de man na en dacht aan de zaken in zijn carrière die hij niet had kunnen oplossen, maar ook daarvan dacht hij dat het ooit nog wel een keer ging gebeuren. Hij had vertrouwen in zichzelf en zijn werk. Het enige waar hij onzeker over was, was zijn ziekte. Niet omdat hij er elke dag last van had, maar omdat hij onzeker was over wat hem boven het hoofd hing.

Hij stond op en liep naar de uitgang van het park en pakte de tram. Toen hij op de Elandsgracht wilde uitstappen, liet hij een drietal Japanse toeristen voor die bij de deur langdurig stonden te rommelen met hun telefoons. Toen ze eindelijk allemaal hadden uitgecheckt, was het te laat voor Steven om zelf nog uit te stappen, want de tramdeur sloot alweer en de tram zette zich in beweging. De volgende halte was maar een paar honderd meter verder, dus hij kon wel teruglopen. Voor hem was het niet erg, maar waarom stelden ze die tramdeuren zo af dat ze meteen sloten als het iets te lang duurde? Waarom hielden ze geen rekening met langzame mensen of mensen die ziek waren of